

ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಪಾಪದ ಹೂಗಳು : ವಿವೇಕದ ಫಲಗಳು

ಡಾ. ಮಹಾಂತೇಶ ಪಾಟೀಲ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ದಾವಣಗೆರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ದಾವಣಗೆರೆ.

Abstract:

‘ಮನುಷ್ಯ ಸದಾ ಕುಡಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು’ ಎನ್ನುವ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೋದಿಲೇರ್ (Charles Baudelaire 1821-1867) ಪ್ರೇಂಚ್ ಕಾವ್ಯದ ಸವಕಲಾದ ಸುಕುಮಾರತೆಯ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಕಾವ್ಯದ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದವನು. ಅನೈತಿಕವಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಲೇ ಕಾವ್ಯದ ನೈತಿಕ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿದನು. ಆದರೆ ಅವನು ಹೇಳುವ ವಾಸ್ತವ ಲೋಕದ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಸಂಧಿಸುವ ‘ಮುಕ್ತ ಪ್ರಪಂಚ’ವು ಧರ್ಮವಂತರಿಗೆ, ಮಡಿವಂತರಿಗೆ ‘ಪಾಪದ ಹೂಗಳಂತೆ’ ತೋರಿದವು. ಬೋದಿಲೇರ್ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಸಮಾಜದ ನಿಜಮುಖಗಳನ್ನು, ಮಾಯಕಗಳನ್ನು, ಮುಗುಡೆಯರನ್ನು, ಮದಿರೆಯನ್ನು, ಧರ್ಮದ ದುರುಳತೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯಸತ್ಯವೆಂದು ಪ್ರೇಂಚ್ ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನನ್ನು ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ ಕವಿ(Cursed Poet)ಯೆಂದು, ಅವನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಪಾಪದ ಹೂಗಳೆಂದು ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು. ಪ್ರಾನ್ಸಿನ ಮಡಿವಂತ ವಿಮರ್ಶಕ ಸೇಂಟ್‌ಬೀವ್ ‘ಅವಿವೇಕದ ಹೂಗಳು’ ಎಂದು ಕರೆದು ತನ್ನ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ಮೆರೆದನು.

Keywords: ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೋದಿಲೇರ್, ಪಾಪದ ಹೂಗಳು, ಪ್ರೇಂಚ್ ಕಾವ್ಯ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೋದಿಲೇರ್ ಪ್ರೇಂಚ್ ನವ್ಯಕವಿ. ಪಿ. ಲಂಕೇಶ್ ಅವರ ‘ಪಾಪದ ಹೂಗಳು’ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಬೋದಿಲೇರ್ ಬದುಕಿದ್ದಷ್ಟೂ ದಿನವೂ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೊಡ್ಡಿದ್ದ. ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಬರಹಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಸವಾಲಾಗಿದ್ದವು. ನಶ್ವರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಲೇ ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಬೋದಿಲೇರ್‌ನನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ಲಂಕೇಶರು “ಇದು ಹಸಿರಿಲ್ಲದ, ಉಸಿರಿಲ್ಲದ, ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ನರಕ. ಅವನ ನರಕ ನೋಡಿಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ಓದುಗರು ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಲಿ

ಎಂಬುದು ನನ್ನಾಸೆ ಎಂದು ‘ಪಾಪದ ಹೂವುಗಳ’ನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದರು.¹

(1)

ಪ್ರೇಂಚ್‌ನಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನನ್ನು ಪಿ.ಲಂಕೇಶರವರು ‘ಅನುವಾದ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ’ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕಾವ್ಯದ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸೌಂದರ್ಯದ ರಸಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾವ್ಯಾನುವಾದಕರಿಗೆ- ವಾಸ್ತವ ಸೌಂದರ್ಯದ

¹ ಬುಕ್‌ಬ್ರಹ್ಮ ಅಂತರ್ಜಾಲ. ಮಾಯಾ ಕನ್ನಡಿ ಕೃತಿಯ ಸಾರಾಂಶ.

<https://www.bookbrahma.com/book/maayakannadi>

ರಸನಿಮಿಷಗಳನ್ನು 'ಪಾಪದ ಹೂಗಳ' (1971) ಮೂಲಕ ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದರು. ಈ ಅನುವಾದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಾನುವಾದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹರೆಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು. ಬೋದಿಲೇರ್ ಕಾವ್ಯದ ಜಲಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಾವ್ಯ ತೇವವನ್ನು ಲಂಕೇಶರು ಪಡೆದುಕೊಂಡು 'ನೀಲು ಕಾವ್ಯದ ಅಂತಸ್ತವನ್ನು ಮೈದುಂಬಿಸಿದಂತೆ' ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಹಲವರು ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಕಾವ್ಯಸಖಿಯನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಹುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ಹುಡುಕಿದರೆ ಸಿಕ್ಕಾವು. ಹೀಗೆಯೇ ಖಿಲೀಲ್ ಗಿಬ್ರಾನ್, ಪಾಬ್ಲೋ ನೆರೂಡಾ, ಅಮೃತಾ ಪ್ರೀತಂ, ಗುಲ್ಜಾರ್- ಮೊದಲಾದ ಕವಿಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಕಾವ್ಯದ ನೀರಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರಾಗಿ ಕನ್ನಡದೊಳು ಭರವಸೆಯಾಗಿ ಕೊನರೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಲೋಕಕಾವ್ಯದ ಸುಖವನ್ನುಂಡು ವರ್ತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮೈಮನವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಲಂಕೇಶರವರು ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಜೀವನದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವನ ಕಾವ್ಯದ ಸಾರವನ್ನು ಭಟ್ಟಿಯಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿವೆ. ಅವನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲೋಕ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯಲೋಕದ ಮಿಡಿತವನ್ನು 'ಲಂಕೇಶ್ ಭಾಷೆ'ಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೋದಿಲೇರ್ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯದ ನಡುವೆ ಅಭಿನ್ನತೆಯು ಕಾರಣ. ಈ ಅನುವಾದದ ಆರಂಭದ ಆರೇಳು ಬರಹಗಳು ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಖಾಸಗಿ ಬದುಕಿನ ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಣಗಳ ಕೋಲಾಜ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರೇಂಚ್ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದ ಪೂರ್ವಸೂರಿಗಳನ್ನು ಅವನ ಕಾವ್ಯಸಿದ್ಧಿಯ ಎದುರಿಗಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು, ವೈನು, ಜೂಜು, ಅಫೀಮು, ಬಡತನ, ನೋವು, ರೋಗ, ಪ್ರೇಮ ಭ್ರಷ್ಟತೆ, ಸಾಂಗತ್ಯದ ವಂಚನೆ, ಧರ್ಮದ ನೈತಿಕ ಲೋಳಲೊಟ್ಟೆ- ಇವೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಹಿಪ್ಪೆಯಾಗಿಸಿದ್ದವು. ಸುಂದರ ದೇಶ

ಪ್ರಾನ್ಸಿನ ಕರಾಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಕ ಹೊಯ್ದನು. ತಾಯಿಯಿಂದ, ಮಲತಂದೆಯಿಂದ, ಗೆಳತಿಯರಿಂದ, ವೇಶ್ಯರಿಂದ, ಶೋಕಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ, ನಡುಬಳುಕಿಸುವ ನಟಿಯರಿಂದ- ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನಿಗಾಗಲಿ, ಅವನ ಕಾವ್ಯಕ್ಕಾಗಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಬರಿ- ಒಂಟಿತನ, ವಂಚನೆ, ಭ್ರಷ್ಟತೆ, ಯಾತನೆ, ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗಳು. ಕವಿ ನರಕವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗೀಯವಾಗಿ ಬದುಕಿದನು. ಅವನ ಕಾವ್ಯ ಕೂಡ ಜೀವಿಸಿತು. ನಾವು 'ನೈತಿಕತೆಯ ಎಚ್ಚರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಋಜುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ' ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮೊಗೆಮೊಗೆದು ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಪಿ.ಲಂಕೇಶ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬದುಕಿನ ಪಾಪಕೂಪದಲ್ಲಿದ್ದು, ಕಸವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ರಸಾತ್ಮಕ ಕಾವ್ಯವಾಗಿಸಿದನು. ಇಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಹುಚ್ಚುತನಗಳೆದುರು, ಕಾವ್ಯದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ.

(2)

'ಬೋದಿಲೇರ್ ಯಾಕೆ? ಎಂದರೆ ಅವನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಸೋತು, ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಓದುಗರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜಡಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಲೋಕದ ನರಕವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೇವರು, ಧರ್ಮ, ನೈತಿಕತೆ, ಸಂಬಂಧ, ಸುಖ, ಸಾಂಗತ್ಯಗಳ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟವರಿಗೆ ಅವನ ಕವಿತೆಗಳು ದಾರಿದೀಪವಾಗುತ್ತವೆ. ಎದುರಿಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಲೇ, ಎದುರಿಸುವ ದಿಟ್ಟತನವನ್ನು ತಾಳುತ್ತಾನೆ, ಬಾಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗೆಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬ 'ಹಿರೋಯಿಜಮ್' ಆಗುವುದನ್ನು ಬೋದಿಲೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ನೀತಿಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಆ ಬಂಧನದ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಅವನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮೋರೆಹೋದನು. ಲೋಕದ ಇರುವು ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಅರಿವು- ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ದ್ವಂದ್ವಾತ್ಮಕತೆ, ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳನ್ನು ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ

ಅನುಭವಿಸಿದನು. ಈ ಪಾಪದ ಹೂಗಳು ಓದುಗನಿಗೆ ವಿವೇಕದ ಫಲ ಮತ್ತು ಫಲಕಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದರಿಂದ, ಕವಿ ಮತ್ತು ಕವಿತೆಗಳು ದುಃಖದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ದರ್ಶನವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಕಾವ್ಯ ಸಲ್ಲಾಪಕ್ಕಾಗಿ ಬೋದಿಲೇರ್ ಬೇಕೆನಿಸುತ್ತಾನೆ.

‘ಪಾಪದ ಹೂಗಳು’ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ, ಆಶಾವಾದಿಗಳ ನಡುವೆ, ಸಾವಿಗಾಗಿ ಕಾದವನು, ತುಂಬಿದ ಪಾಪದ ಬಟ್ಟಲು- ಎಂಬ ಲಂಕೇಶರ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಪ್ರೇಂಚ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಬೋದಿಲೇರ್ ಪೂರ್ವಕಾಲ, ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ತಾತ್ವಿಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಅವನು ಬದುಕಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೇಂಚ್ ವಿಮರ್ಶಕ ಸೇಂಟ್‌ಬೀವ್ ಪಾಪದ ಹೂಗಳನ್ನು, ಅವಿವೇಕದ ಹೂಗಳೆಂದು ಕರೆದನು. ದೊಡ್ಡ ವಿಮರ್ಶಕನಾಗಿ ಬೀವ್ ಆಡಿದಂತಹ ಅಪಮೌಲ್ಯೀಕರಣ ಮಾತುಗಳು ಸಣ್ಣತನವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತಿದ್ದವು. ಕಾವ್ಯದ ಕುರಿತು ಸಮತೂಕದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದರೂ, ಬದುಕಿದ್ದಾಗಲೇ ಬೋದಿಲೇರ್ ಪ್ರಾನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಕವಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಡಬಾಳಿನ ಕವಿಗೆ ಗುಣಗೌರವ, ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಿಕ್ಕಬಹುದಿತ್ತು. ಸಿಗುವುದನ್ನು ಅವನು ಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಯಸಿದ ಹೆಣ್ಣಾಗಲಿ, ಪ್ರೀತಿಯಾಗಲಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಸಿಗಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಕಾವ್ಯಗೌರವ, ಮರ್ಯಾದೆಗಳು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಜನ ಅವನನ್ನು ಶಾಪಗ್ರಸ್ತ ಕವಿಯೆಂದು ಕರೆದರು.

ಪ್ರೇಂಚ್ ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕವಿಗಳಾದ ಅಲ್ಟ್ರೆಡ್ ವಿಗ್ನಿ, ವಿಕ್ಟರ್ ಹ್ಯೂಗೋ ಹಾಗೂ ಬೋದಿಲೇರ್ ಕಾವ್ಯದ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ವೈರುಧ್ಯಗಳನ್ನು ಲಂಕೇಶ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಹ್ಯೂಗೋ ಬಡತನ, ಅನಾಥಪ್ರಜ್ಞೆ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸುಖ-ದುಃಖ, ನೋವು-ನಲಿವು, ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದರು. ಓದುಗರನ್ನು ಸೆಳೆತಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಬೋದಿಲೇರ್ ಅದೇ ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು

ಅನುಭವಿಸಿ ಬರೆದನು. ಅವುಗಳೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿದ್ದು ಕಟುವಾಸ್ತವನ್ನು ಕಾವ್ಯವಾಗಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನ ಕಾವ್ಯ ಓದುಗರನ್ನು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿಸುವ ಬದಲಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿತು. ಬದುಕಿನ ಬಗೆಗೆ ತೀವ್ರ ವಿವೇಕವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೋದಿಲೇರ್ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಮೊದಲ ನವ್ಯಕವಿಯಾಗಿ ವಿರಾಜಮಾನನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನಂತೆ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯದ ಆಶಯ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯನಾದ ಕವಿಯೆಂದರೆ ಅಮೇರಿಕದ ಎಡ್ಗರ್ ಅಲನ್ ಪೋ. ಇಬ್ಬರು ಜೀವನದ ತಹತಹ, ವಿಷಮತೆ, ಚಿತ್ತ ಚಂಚಲತೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು, ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಗೆಳೆಯ-ಗೆಳತಿಯರಿಂದ ಪ್ರೇಮವಂಚನೆ, ಯಾತನೆಗಳ ನಿವೇದನೆಗೆ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿಯಾಗಿಸಿದರು. ಬೋದಿಲೇರ್ ಕಾವ್ಯದ ಸಾಮ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವೈಷಮ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸುವ ಲಂಕೇಶರ ಬರವಣಿಗೆಯು ಅವರಿಗಿದ್ದ ಲೋಕಕಾವ್ಯದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

(3)

ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಒಂಟಿತನ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ ಬೋದಿಲೇರ್, ತಾಯಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಅನಾಥನಾದನು. ಗುರುಗಳ ಕೆಂಗಣ್ಣಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜು ಸೇರಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಮೋಜು, ಜೂಜು, ಕುಡಿತ, ವೇಶ್ಯಯರ ಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತ ಲಂಪಟನಾದನು. ಈ ನಡುವೆ ಕಲಾ ಗೆಳೆಯರ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಒಂದಷ್ಟು ಚಿತ್ರ ವಿಮರ್ಶೆ ಬರೆದು ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅವನ ದಿವಾಳಿಯಾದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಜೀನ್ ದುವಲ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ಅವನ ಯೌವನದ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಉದ್ರೇಕಿಸುತ್ತ ನಿತ್ಯ ಸಂಚಾರಿಯಾದಳು. ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕಳಾದ ಅವಳಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸುಖ ಪಡೆಯುವ ಬದಲಾಗಿ ಯಾತನೆ ಮತ್ತು ನೋವುಗಳನ್ನು ಭೀಕರವಾಗಿ

ಪಡೆದುಕೊಂಡನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ಮಾರೀ ಡೌಬ್ರನ್‌ನಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿತನಾದ. ಅವಳು ಮತ್ತಾರದೋ ಪಾಲಾದಳು. ಅವನ ಗಾಯಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಜೃಂಭಿಸಿದವು. ಆತ್ಮವು ಸಾಂಗತ್ಯದ ಹಸಿವಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ಬರಗೆಟ್ಟು ಅಲೆದಾಡುವಾಗ ಮದಾಂ ಸಬಾಸ್ಪಿಯರ್ ಪರಿಚಿತಳಾದಳು. ಅವನು ಪರವಶನಾದನು. ಅವಳಿಗಾಗಿ ಪತ್ರ ಗೀಚಿದ, ಕವಿತೆ ಬರೆದನು. 'ಹುಡುಗಿಯರು ಪ್ರೇಮದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಡವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರಂತೆ' - ಆದರೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಆತ್ಮಸಂಗಾತಕ್ಕೆ ಅವಸರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನಿಗೆ ಅವಳಿಗಾಗಿ ಕಾದು ಕೂಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಜೀನ್ ದುವಲ್ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದನು. ತನ್ನ ಶೋಕಿ ಖರ್ಚು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಯಾರಾರನ್ನೋ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ, ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಅರಸಿ ಹೊರಟನು. ಆಗ ಮದಾಂ ಸಬಾಸ್ಪಿಯರ್ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಬಯಸಿ ಬಂದಳು. ಅವನಿಗೆ ಅವಳು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇವಳಿಗೆ ಅವನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಪದ ಹೂಗಳು ಸಂಕಲನದ ಆರು ಕವಿತೆಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಮೂನ್ನೂರು ಫ್ರಾಂಕ್ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದಾಗ, ಆ ದಂಡ ಕಟ್ಟಲು ಮದಾಂ ನೆರವಾಗಲು ಬಂದಳು. ಸಾವಿನಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿದ್ದ ಬೋದಿಲೇರ್ ಅವಳೆಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ - ಹೀಗೆ ಅವನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಂಚನೆಗೊಂಡಿತು. ಮರೆಯಲೆಂದು ಜೂಜು, ಅಫೀಮು, ವೈನ್, ವೇಶ್ಯಯರ ಸಂಗ ಮಾಡಿದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ದುಃಖವೇ. ಅವನಿಗೆ ಸುಖನಿಡಿದ್ದು ಕಾವ್ಯವಷ್ಟೇ. ಲಂಕೇಶರು ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು 'ಮೋಜಿನ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಿದ್ದು, ತುಂಬಿದ ಪಾಪದ ಬಟ್ಟಲೆಂದು' ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.

(4)

ಪ್ರೇಂಚ್ ಕವಿ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಮರಣೋತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅವನ ಕಾವ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಐದು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರತರಲಾಗಿದೆ: Spleen

and Ideal, Parisian Scenes, Wine, Flowers of Evil, Revolt- ಈ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕಗೊಳಿಸಿದ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಗೊಳಿಸಿದನು. ಜೊತೆಗೆ ಓದುಗರನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳಿಸುವ, ತಲ್ಲಣಿಸುವ, ಮುಕ್ತಮುಕ್ತ ಮಾತುಗಳ ಕಾವ್ಯದ ಧಾಟಿಯು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತಿದೆ. ಅವುಗಳು ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮಾಯಕಗಳಿಂದ ಆವೃತ್ತವಾದ ಗಂಡಿನ ಬಹುಬಗೆಯ ವೇದನೆ, ನಿವೇದನೆಗಳಂತಿವೆ. ಈ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಗಂಡು ಸಂವೇದನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಪುರುಷ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾದರಿಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಒಂದು ಜೀವ. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ಸಜೀವವಾಗಿ ತೋರುವ ಜೀವ. ವೈನು, ಹೆಣ್ಣು, ಜೂಜಿನ ಸುಖವೆಂಬ ಬಿಸಿಲುಗುದುರೆ ಸವಾರಿಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸುವ ಹರೆಯದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೋದಿಲೇರ್ ಕಾವ್ಯದ ಜೀವಂತ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ಇದ್ದಾವೆ. ಭಗ್ನ ಕನಸುಗಳು, ಪ್ರೇಮದ ವೈಫಲ್ಯಗಳು, ಪಾಪದ ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಗೆಗಳು, ನೈತಿಕ ಧರ್ಮ ತೇವಲುಗಳು - ಅವನ ಕಾವ್ಯದಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ರುಚಿ ನೋಡಲೆಂದು ಇಟ್ಟ ಸಿಹಿತಿನಿಸುಗಳಂತಿವೆ.

ಬೋದಿಲೇರ್ ಪ್ರೇಂಚ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'Les Fleurs Du mal' 1857 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. 1872ರಲ್ಲಿ 'Flowers of Evil' ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿತು. ಪಿ.ಲಂಕೇಶರು 1974ರಲ್ಲಿ 'ಪಾಪದ ಹೂಗಳು' ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಈ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಬರೆದಾಗ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನಿಗಿದ್ದಂತಹ ಬಡತನದ ಸಂಕಟಗಳು ಲಂಕೇಶರಿಗಿದ್ದವು. 'ಆಗ ತುರ್ತಾಗಿ ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಬರೆದದ್ದು' ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 'ಕವಿತೆ ರೊಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಸಿವು ನೀಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಕಾವ್ಯಕ್ಕಿರುತ್ತದೆಂಬ' ಸಾಹಿತ್ಯಸತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಕಣ್ಣನ್ನೆಗಾಗಿ ಕಾದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ

ಕಣ್ಣೋಟವೊಂದು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ, ಚೆಂದದ ಕವಿತೆ ನೀಡುವ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸಬಲ್ಲದು.

ವಿಮರ್ಶಕ ಸೇಂಟ್‌ಬೀವ್ 'ಪಾಪದ ಹೂಗಳು' ತೆರೆದು ನೋಡಿದಾಗ ಕಂಡಿದ್ದು: "ಅಭಿರುಚಿಯ ಕೊರತೆ, ಅಶ್ಲೀಲ ವಸ್ತುಗಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಹೋಗುವ ಉದ್ಧಟತನ, ಅರ್ಥವಾಗದ ಉತ್ಕಟತೆ, ಪೋಲಿಭಾವನೆಗಳ ಹಾವಳಿ, ಹೆಂಗಸು-ಹೆಂಗಸರೊಂದಿಗೆ ಮಲಗುವ ಚಿತ್ರ, ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡಿನ ಕಾಮಕೇಳಿಗಳು, ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿ ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳು, ಅವಿವೇಕದ ವರ್ತನೆಗಳು." (ಪಾ.ಹೂ, ಪು-7) ಬೀವ್‌ನಿಗೆ ಕಾಣದೇ ಇರುವ ಏನೋ ಹೊಸತು ಓದುಗರಿಗೆ ಕಂಡಿತು. ವಿಮರ್ಶಕರು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು, ಓದುಗರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ವಿಮರ್ಶಕರಿಗೆ ಕಾಣದ್ದು ಓದುಗರಿಗೆ ಕಂಡಿತು. ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಕಾವ್ಯಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗೆಗೆ ವಿಷಾದ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯ ಪ್ರೇಂಚ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ವರ್ಗವು, ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಂಚ್ ಕಾವ್ಯಪ್ರಿಯರು ಅವನ ಕಾವ್ಯಸ್ವಾದವನ್ನು ಉಂಡು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟರು.

(5)

ಬೋದಿಲೇರ್ ಕಾವ್ಯ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಧಾನವಾದುದಲ್ಲ. ಅದು ಹರೆಯದ ಶುದ್ಧ ಅನುಭವದ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ತಾಜಾ ಅನಿಸುವ ನಿರೂಪಣೆ. ವಾಸ್ತವತೆಯ ವಾಸನೆಯು ಅವನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲೋಕ ಇರುವಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೋಕವು ಇದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕತೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ ನಿಲುವುಗಳು ಸವಾರಿ ಮಾಡಿವೆ. 'ಸಮಾಜ ಎಂಬುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಿಡಿ ಘಟಕಗಳ ಸಂರಚನೆ' ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ನಿದರ್ಶನವೆಂಬಂತೆ ಬೋದಿಲೇರ್ ಕವಿತೆಗಳಿವೆ. 'ಪಾಪದ ಹೂಗಳು' ಸಂಕಲನದ ವಸ್ತು-ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ರಚನೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಅವೆಂದರೆ 1.ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯೂನ್ಯತೆ, 2.ಮಾದಕತೆಯ

ರೂಪಗಳು(ಜೂಜು, ವೈನು, ಅಫೀಮು ಮತ್ತು ವೇಶ್ಯೆ), 3. ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂವಾದ 4.ಕಾಲದ ಮುಖದೊಳಗೆ ಮನುಷ್ಯರ ಚಿತ್ರಗಳು. ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ 26 ಕವಿತೆಗಳಿವೆ. 'ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ'-ದಂತಹ ನಾಲ್ಕಾರೂ ಸಾಲುಗಳ ಕಿರುಕಾವ್ಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು 'ಈ ಜಗತ್ತೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು- ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ'- ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೂದಲಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಅರ್ಧ ಭಾಗ- ಅಂತಹ ಕವಿತೆಗಳು ಎರಡು ಪುಟಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕವಿತೆಗಳು ಲಯ, ಗೇಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಪ್ರಿಯತೆಗಿಂತ ಅನುಭವದ ತೀವ್ರತೆ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ನಿರೂಪಣೆ, ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣತೆ ಹಾಗೂ ಗದ್ಯ ಬಂಧುರತೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಪಿ.ಲಂಕೇಶರು 'ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ಕಾವ್ಯಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಅನುವಾದಕರಂತೆ ತಾವು 'ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಗದ್ಯಾನುವಾದ' ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಥನಾತ್ಮಕತೆ ಹೊರತಾಗಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಗದ್ಯಾನುವಾದಗೊಳಿಸುವ ಆದರ್ಶ ಅನುವಾದದ ಭಾಷೆಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ಲಂಕೇಶರು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳು ಕವಿತೆಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಖರಗೊಳಿಸಿವೆ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗೆಗೆ ಕವಿಗಳು ಬರೆಯುವಾಗ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತು ಅನುಭವವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಲವರ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪನಿಷ್ಠತೆ, ಕೆಲವರ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಗ್ರಾಹ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಬೋದಿಲೇರ್ ಕಾವ್ಯವು 'ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯೂನ್ಯತೆ' ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರೂಪಶೀಲತೆಯಷ್ಟೇ ಗುಣಗ್ರಾಹಿಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕವಿತೆಗಳು ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ನೈತಿಕತೆ, ಶೀಲ, ಪ್ರೇಮನಿಷ್ಠತೆ, ಮಡಿವಂತಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿದವರು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ

ಅವರು 'ಪಾಪದ ಹೂಗಳಂತೆ' 'ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ನೈದಿಲೆ, ಕಮಲಗಳಂತೆ' ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೋದಿಲೇರ್ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಗೆಳತಿಯರು, ಪ್ರಿಯತಮೆಯರು, ವೇಶ್ಯೆಯರು, ದಾರಿಹೋಗುವ ಸುಂದರಿಯರು- ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ 'ವಯಸ್ಕರ ಕವಿತೆಗಳು' ಎನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯೆನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಶ್ಲೀಲತೆಯ ವಾಸನೆಯು ಕವಿತೆಯ ಶಬ್ದ, ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಕವಿಗೆ ಶೀಲ, ಅಶ್ಲೀಲತೆಯ ವಿಂಗಡನೆಯೇ ಅಸಮರ್ಪಕ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಬುದ್ಧ ಅನಿಸಿದಂತಿದೆ. ಕವಿ ಅರ್ಥೈಸಲಾರದ್ದನ್ನು, ಓದುಗ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಆಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದಷ್ಟೇ.

ಬೋದಿಲೇರ್ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಹೆಣ್ಣುಲೋಕವು ಎರಡು ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮೊದಲ ಪ್ರಿಯತಮೆ ಜೀನ್ ದುವಲ್, ಮೂರನೇ ಗೆಳತಿ ಮದಾಂ ಸಬಾಸ್ಪಿಯರ್- ಬಗೆಗಿನ ಕವಿತೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿವೇದನೆ, ವೇದನೆ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡಿನ ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾದರಿಯ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿಯರು, ವೇಶ್ಯೆಯರು, ಮನಚುಂಬಿನಿಯರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕುರಿತಾದ ಕಾವ್ಯಗಳು ಸಂಬಂಧೇತರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಧಿಯ ಮೀರಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕವಿತೆಗಳು ಮೊದಲನೇ ಮಾದರಿಗಿಂತ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಗಿವೆ. 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೆಣ್ಣು'ಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಕವಿ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅರಳುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕಾವ್ಯವು ವಿಸ್ತಾರವು, ವೈವಿಧ್ಯವು ಆಗಿದೆ.

'ಭಾವಚಿತ್ರ, ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ, ದುಃಖದ ಪದ, ಮೆಚ್ಚುವ ಹೆಣ್ಣು- ಕವಿತೆಗಳು ಜೀನ್ ದುವಲ್ ಕುರಿತಾಗಿವೆ. "ಬದುಕು ಮತ್ತು ಕಲೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಕಡುಕೊಲೆಗಾರ ಕಾಲನೇ, ನನ್ನ ಸುಖ-ಸಂಪತ್ತನಂಥ ಅವಳ ನೆನಪನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀನು ಸಾಯಿಸಲಾರೆ" (ಪು-44) ಎನ್ನುವ ಕವಿ ಕಾಲದ ಉತ್ಕಟ

ಕರಾಳತೆಯನ್ನು ಮೀರಬಲ್ಲ ಅವಳ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ನೆನಪುಗಳ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಾವು ಮತ್ತು ನೋವಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬೂದಿಯಾಗಿಸುವ ಕ್ರೂರಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅವುಗಳ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಜೀವನ ಖಾಲಿ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಖಾಲಿತನದ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ದುವಲ್ ನೆನಪುಗಳ ದೀವಿಗೆಯಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ 'ಓ ನನ್ನ ಚೈತನ್ಯವೇ' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಬೋದಿಲೇರ್. ಆ ಸಂಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಹಾಗೂ ಕವಿಗಳತಿಯ 'ಭಾವಚಿತ್ರ'ವು ಅನಾವರಣವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೇಮದ ಬಂಧುತ್ವವೇ ಅದರ ಗಂಧ, ಸುಗಂಧ ತತ್ವ. ಅಂತಹ ಒಲುಮೆಯನ್ನು ಕವಿಯು 'ಮಾಂತ್ರಿಕ ವಾಸನೆ'ಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನುರಾಗದ ವಾಸನೆ, ದೇಹದ ಗಂಧವಾಗುವ ಜೊತೆಗೆ ತೊಟ್ಟ ಉಡುಪುಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವಿಕ್ರಮವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. "ಅವಳ ವೆಲ್ಡೆಟ್, ಮಸ್ಲಿನ್ ಉಡುಪಿನ ಜೊತೆ ಬೆರೆತ ಯೌವನದ ವಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆಯ ವಾಸನೆ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ" (ಪು-55) ಎನ್ನುವ ಕವಿಯು ಒಟ್ಟು ಒಲವಿನ ವಾಸನೆಯು ಜೀವಂತ ಪರಿಮಳದಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದನ್ನು ನಿವೇದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ದೇಹನಿಷ್ಠತೆಯಿಂದ ಗುಣಗೌರವವೆಡೆಗೆ ಮೇಲೆರುತ್ತಾಳೆ.

"ನಿನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ಸುಖ ಮಾಯವಾದಾಗ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಉಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಹೃದಯ ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟಾಗ; ನಿನ್ನ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಭೂತದ ಮೋಡ ಕವಿದಾಗ; ನಿನ್ನ ವಿಶಾಲ ಕಣ್ಣು ರಕ್ತದಂಥ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಕಣ್ಣೀರಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಾಗ." (ಪು-56) ಎಂಬ 'ದುಃಖದ ಪದ' ಕವಿತೆ ಸಾಲುಗಳು ಅವಳಿಗಿರುವ ಅಥವಾ ಜೀವನಕ್ಕಿರುವ ಸುಖ ದುಖದ ಎರಡು ಆಕೃತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತವೆ. ದುಃಖ, ವಿರಹ, ರೋಗ, ನೋವು, ಸಾವುಗಳ ಆಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಉಕ್ಕುತ್ತದೆನ್ನುತ್ತಾನೆ ಕವಿ. ನಾನು ಮತ್ತು ನೀನು ಎಂಬಲ್ಲಿ ತಾನು ದುಃಖದ ಗಂಡು ರೂಪಕವಾಗಿ, ಅವಳನ್ನು ಸುಖದ ನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು

ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಅಭೇದತೆಯು ಸುಖ-ದುಃಖಗಳ ಅಭೇದತೆಯನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಹೆಣ್ಣಾದ ಜೀನ್ ದುವಲ್ ಸೌಂದರ್ಯ ಸಿರಿಯನ್ನು ಉಪಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. “ಕಗ್ಗತ್ತಲ ರಾತ್ರಿ ನೀನು ಮೈಬೆಲೆಂಜಲೋ ಪುತ್ರಿ; ಟೈಟನ್ ದೈತ್ಯನಿಗಾಗಿ ನಿನ್ನ ವಿಚಿತ್ರ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಡಿ ಹಾಕುವ ಮುತ್ತು ಹಡವಾಕೆ” (ಪು-58) ಕವಿಯ ಮೆಚ್ಚುವ ಹೆಣ್ಣು ಆಗಿರುವ ಅವಳ ಬಾಹ್ಯ ಐಸಿರಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಕವಿತೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಜೀನ್ ದುವಲ್. ಆದರೆ ಪ್ರೇಮಿಸುವ ಯಾರ ಹೆಣ್ಣಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕವಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಅವಳಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ದಕ್ಕಿಂತ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು. ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕಳೆದು ಹೋಗುವುದು- ಪ್ರೀತಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಕವಿಯು ‘ಕಾಣೆಯಾಗದಂತೆ ಕವಿತೆ’ಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಎರಕಹೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲ ಪ್ರೇಮ ಗಾಢವೂ, ತೀವ್ರವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ- ಬೋದಿಲೇರ್‌ನಿಗಿದ್ದ ಅವಳ ಮೇಲಿದ್ದ ಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮದ ಹಂಬಲವು, ವೈಫಲ್ಯದಲ್ಲು ಅಷ್ಟೇ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಂಚಾರಿ ಸ್ವಭಾವದ ಅವಳು, ಸ್ಥಾಯಿ ಸ್ವಭಾವದ ಅವನು- ತಮ್ಮ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ರಸನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ. ‘ಪ್ರೇಮ ದಕ್ಕದೇ ಇರಬಹುದು, ಅದರ ನೆನಪು ದಕ್ಕಿ ದಕ್ಕುತ್ತದೆ’- ಎನ್ನುವುದು ಬೋದಿಲೇರ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ, ಕಾವ್ಯದ ನಿಜವಾಗಿ ತೋರಿದೆ.

ಜೀನ್ ದುವಲ್‌ನ ಗೈರಿನಲ್ಲಿ, ಅಗಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರೇಮದಾಹದಲ್ಲಿ ಬೋದಿಲೇರ್‌ ಪ್ರಾನ್ಸಿನ್ ಸಿನಿಮಾ ನಟಿ **ಮದಾಂ ಸಬಾಸ್ತಿಯರ್**‌ನನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕವಿ ಅವಳನ್ನು ‘ಅತ್ಯಂತ ಉಲ್ಲಾಸದ ಆಕೆಗೆ’ ಎನ್ನುತ್ತ, ತನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ‘ನಿವೇದನೆ’ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. “ನಿನ್ನ ಶಿರ, ನಿನ್ನ ಚಲನೆ, ನಿನ್ನ ನಡಿಗೆ- ಎಲ್ಲ ಮೋಹಕ ಹೊಲದಂತಿದೆ, ಸ್ವಚ್ಛ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಣ್ಣನೆ ಗಾಳಿಯ ಹಾಗೆ ನಗೆ ನಿನ್ನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ

ಲಾಸ್ಯವಾಡುತ್ತಿದೆ” (ಪು-46) ಕವಿತೆಯು ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಗಂಡಿನ ಮೋಹಕ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಿತ್ರಣವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ದೇಹದ ಚೈತನ್ಯ ಪ್ರೇಮದ ಚೈತನ್ಯ ಕೂಡಾ ಆಗಿರುತ್ತದೆ- ಎನ್ನುವ ತರಹದ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಕವಿಯು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ವಯಸ್ಕ ಸಹಜ ದೇಹದಾಹ, ತೀವ್ರ ಹಂಬಲದ ಭಾವಗಳು ಕವಿತೆಯ ಭಾವವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. “ಎಲ್ಲ ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಹೌದು ಪ್ರೇಮ, ಸೌಂದರ್ಯ ಎಲ್ಲವೂ ವಿಸ್ಮೃತಿಯ ಆಳಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ” (ಪು-49) ಎಂದು ಅನಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಕಟ್ಟುವ ಗೂಡುಗಳು, ಕಾಲದ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಆ ಗೂಡು ಕೂಡಿ ಕಟ್ಟಿದ ನೆನಪುಗಳು ಕವಿಯನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಆವರಿಸಿವೆ. ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಇಂಬು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ನಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಬ್ಯೂಜಿ ಆಗಿರುವ ಮದಾಂ, ಸದಾ ಪ್ರೇಮಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯೂಜಿ ಆಗಿರುವ ಬೋದಿಲೇರ್. ಅಂತಹ ವಿರುದ್ಧ ದ್ರುವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಿಸುವ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಒಂದಾದರೂ, ದಾಹದ ದೇಹಗಳು ಒಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕವಿ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿ ಸೋಲುತ್ತಾನೆ, ಕವಿ ಕವಿತೆಯಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಸಾಫಲ್ಯವೆಂದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಅನಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಕ್ಕು, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೂದಲಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಅರ್ಧಭಾಗ, ಸುಂದರ ಹಡಗು, ಪೂರ್ತಿ, ಇವಳು ಸೀಮೆ ಕುದುರೆ- ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ ಕವಿತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಫುಲ್ಲವಾಗಿವೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಚೆಲುವು, ಸೊಬಗು, ಒಲವು, ವೈಯ್ಯಾರ, ಬಿಂಕ ಬಿನ್ನಾಣ, ಸಲುಗೆ, ಸೆಳೆತ, ಸ್ಪರ್ಶ, ಮಿಲನ, ಕಂಪನ, ರಿಂಗಣ, ಮೌನ, ನಡಿಗೆ, ನಡತೆ- ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣುಜೀವದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಗಂಡಿಗೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಅನಂತ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕವಿ ಮನಸ್ಸಾರೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ‘ಗಂಡು ಮಾತ್ರವೇ ಹೆಣ್ಣನ್ನು

ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಅಪೂರ್ವಮಯವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬೋದಿಲೇರ್ ಕವಿತೆಗಳು ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿಯುವಂತಿವೆ. ಬೇಲೂರು ಸಿಲಾಬಾಲಿಕೆಯರು ಕವಿತೆಗಳಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದರೆ ಹೇಗಿದ್ದೀತು? ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಂತಿವೆ ಕವಿತೆಗಳು. ಪ್ರೇಮ ಸಹಜ-ಅಸಹಜ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ-ಒರಟುತನದ ಅನುಭವಗಳು ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಮೈದಾಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳು, ಓದುಗರು ನೋಡಿರಬಹುದಾದ, ಕಾಣಬಹುದಾದ ಸುಂದರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಚಿತ್ರಣಗಳು ನೈತಿಕ ಅನೈತಿಕತೆಗಳ ನಡುವೆ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದರು- ಅವು ಹೆಣ್ಣುಜೀವವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಲೌಕಿಕ ಅನುಭಾವಿಯ 'ವಯಸ್ಕರ ಕವಿತೆಗಳಂತೆ' ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

'ಬೆಕ್ಕು' ಕವಿತೆಯು ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಪ್ರಾಣಿಯ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ಆರಂಭವಾದರೂ, ಕವಿತೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಆ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಆ ಬೆಕ್ಕು ಕವಿಯ ಮನದೊಳಗೆ ಸುಳಿದಾಡುವ ಬೆಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ' ಕಾವ್ಯ ದ.ರಾ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ 'ಒಂದೇ ಬಾರಿ ನಿನ್ನ ನೋಡಿ...' ರಚನೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂಡು ಕಾಣೆಯಾದ ಆ ಆಕೃತಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕವಿಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಒದಗಿದೆ. ಕಣ್ಣೋಟಗಳು ಸಂಧಿಸಿದರೆ ಪ್ರೇಮವು ಕಾಣ್ಕೆಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೇಶಿರಾಶಿಯ ಬಗೆಗೆ ಗಂಡಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ಕೂತುಹಲ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಣೆ ಕೂಡ. ಹಾಗಾಗಿ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನಿಗೆ 'ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೂದಲಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಅರ್ಧ ಭಾಗ' ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕವಿತೆಯು ದ್ರೌಪದಿ ಸಿರಿಮುಡಿಯನ್ನು, ಜನಪದ ಕಥೆಗಳ ರೇಷ್ಮೆ ಕೂದಲಿನ ರಾಣಿಯರನ್ನು ನೆನಪಿಸುವಂತಿದೆ. ಕೂದಲಿನ ಬಗೆಗಿನ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಲೋಕಸೌಂದರ್ಯವೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಕವಿಗೆ

ಕೂದಲಿನ ಮೇಲೆ ಮೋಹ, ಅದನ್ನು ಕಚ್ಚುವಲ್ಲಿಗೆ, ತಿನ್ನುವಲ್ಲಿನವರೆಗೂ ಉತ್ಕಟತೆಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಸುಂದರ ಹಡಗು- ಕವಿತೆ ತರುಣ ಮಾಟಗಾತಿಯೊಬ್ಬಳ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಅವಳ ಲಂಗ ಮತ್ತು ಅಂಗದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದ ಯಾವ ಭಾಗ ಇಷ್ಟ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ರೂಪಿಯಾಗಿ 'ಪೂರ್ತಿ' ಕವಿತೆಯಿದೆ. ದೇಹದ ಒಟ್ಟು ಅವಯವಗಳ ಸಾವಯವ ಸಂಬಂಧದ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಇವಳು ಸೀಮೆ ಕುದುರೆ' ಕಾವ್ಯವು ದೇಹಸಿರಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ. 'ಅವಳೊಂದು ಮದ್ದು, ಮಹಾಜಾದೂ ! ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಸುಂದರಿ" (ಪು-71) - ಇಲ್ಲಿನ ಕವಿತೆಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗಲಿ, ಸವಕಲು ರೂಪಕಗಳಾಗಲಿ ಬಳಸಲಾರವು. ಕವಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅನುಭವವು ವಿಭಿನ್ನವು, ವಿಶಿಷ್ಟವು ಆಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರೇಮದ ಸವಿಯಿಂದ ವಂಚಿತವಾದ, ಕಡುಮೋಹಿಯ ರಸಭರಿತ ಅನುಭವ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುವ ಮೋಡಗಳಂತೆ ಕವಿತೆಗಳ ಅನಿಸುತ್ತವೆ. ಬೋದಿಲೇರ್ ಇಷ್ಟವಾಗುವುದು ತನ್ನ ಅನುಭವಗಳ ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ನಿರೂಪಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ.

(6)

ಪಾಪದ ಹೂಗಳು- ಸಂಕಲನದ ಎರಡನೇ ಬಗೆಯ ರಚನೆಗಳನ್ನು 'ಮಾದಕತೆಯ ರೂಪಗಳು' (ಜೂಜು, ವೈನು, ಅಫೀಮು ಮತ್ತು ವೇಶ್ಯೆ) ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯರು ಒತ್ತಡವನ್ನೋ, ವ್ಯಥೆಯನ್ನೋ, ಇನ್ನಾವುದರಿಂದಲೋ ಪಾರಾಗಲು 'ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ' ಸಹಚಾರ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಗಳೇ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಂಧನದ ಮಹಾಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ವೈನಿನಂಗಡಿ, ವೇಶ್ಯಾಗ್ರಹಗಳ ಬಗೆಗೆ ಬರೆಯುವ ಕವಿಯು- ಅವುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಬೋದಿಲೇರ್ ವಾಸ್ತವ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬ

ಹತ್ತಿರದಿಂದ ವೈನು, ವೇಶ್ಯರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದ, ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ; ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಕೂಳರನ್ನು, ತಲೆಹಿಡುಕರನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕವಿತೆಯ ರಂಗಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತಹ ಕಾವ್ಯಗಳೆಂದರೆ- ಇಲ್ಲಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿ, ಜೂಜು. ಏಕಾಂಗಿಯ ವೈನ್ ಮತ್ತು ಸದಾ ಕುಡಿದಿರು.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕಗೊಳಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯೆಂದರೆ ವೇಶ್ಯಾಗಾರಿಕೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ದೇಹದ ಹಸಿವು- ಹೀಗೆ ಸದಾ ಉರಿಯುವ ಮನುಷ್ಯರ ಹಸಿವುಗಳ ತಣಿಸಲೆಂದು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಲಕ್ಷಣ ವಿಕೃತ ವೃತ್ತಿಯಿದು. ಪ್ರಾನ್ಸಿನಂತಹ ಮುಂದುವರೆದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಲೋಕಮಾನ್ಯ. ಕವಿ ಆ ಲೋಕವನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಕರಾಳತೆಯಲ್ಲೂ ಕುಶಲವಾಗಿ ಗಿರಾಕಿಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಲ್ಲಿನ ವೃತ್ತಿಯ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. “ನೆತ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಲುಬೆರಳವರೆಗೆ ಅವಳ ಮೈಗೆ ಸುವಾಸನೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿದೆ. ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೂ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗಿವೆ” (ಪು-40) ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗಿರುವ ಹೂವು- ವೇಶ್ಯೆಯ ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ‘ಜೂಜು’ ಕವಿತೆಯು ವೇಶ್ಯೆಯರ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಸೋಗುಮಾರಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಮಂಡಿವಂತರ ಹೊಲಸುತನವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಸೂಳೆಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಬಡತನವೇ ಮೂಲ ಕಾರಣ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುವ ವರ್ಗ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀಮಂತರದು ಎಂಬ ನಿಲುವನ್ನು ಕವಿಯು ಇಲ್ಲಿ ತಾಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎರಡು ಕವಿತೆಗಳು ಭಾರತೀಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ಜಯಂತ ಮಹಪಾತ್ರರವರ ‘ದ ಹಂಗರ್’ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತವೆ.

‘ಏಕಾಂಗಿಯ ವೈನ್’ ರಚನೆಯು ‘ಹೆಂಗಸಿನ ಕಣ್ಣಿನ ಅಸಹಜ ನೋಟ’ದ ಚಿತ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು ಬೆಳಕು ತಾಕುವ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. “ಓ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವೇ ಅವನಿಗೆ ಆಸೆ, ತಾರುಣ್ಯ, ಜೀವ ಕೊಡುತ್ತೀ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೀಗಿಲಾಗಿ ಧಿಮಾಕನ್ನ. ಅತ್ಯಂತ ದರಿದ್ರರನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿ ದೇವರ ಸಮಾನನನ್ನಾಗಿಸುವ ಧಿಮಾಕು ಕೊಡುತ್ತೀ, ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸ.”(ಪು-43). ವೈನ್ ದೆಸೆಯಿಂದ ದರಿದ್ರನು ದೇವರ ಸಮಾನನಾಗುವ, ಅಬಲರು ಸಬಲರನ್ನು ಮೀರಿಸುವಂತಾಗುವ- ಅದರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆರಗಿನಿಂದ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವು ಏಕಾಂತವನ್ನು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಂಗತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ರಸಾತ್ಮಕಗೊಳಿಸುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕವಿಯು ತೆರೆದಿಡುತ್ತಾನೆ. ‘ಸದಾ ಕುಡಿದಿರು’ ಕಾವ್ಯವು ಕುಡಿತದ ಸೀಮಿತಾರ್ಥವನ್ನು ದಾಟಿ ಅನಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಬದುಕನ್ನು ರಸಾತ್ಮಕವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬೋದಿಲೇರ್ “ಮನುಷ್ಯ ಸದಾ ಕುಡಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅದೊಂದೇ- ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ, ಕಾಲನ ಅಸಹ್ಯ ಭಾರ ನಿನ್ನ ಭುಜಗಳನ್ನು ಮುರಿಯದಂತೆ, ನಿನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಬಿಡದೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಿರು” (ಪು-69) ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ವೈನ್, ಕಾವ್ಯ, ಋಜುತ್ವಗಳ ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ‘ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಕುಡಿಯಬೇಕು ಮಾತ್ರ’, ‘ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದದನ್ನು ಕುಡಿ’- ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ‘ಕುಡಿತಕ್ಕೆ’ ಅನಂತ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಲೋಕದ ಒಳಿತು, ಒಲವು, ಸಿರಿ, ಸುಖ, ಸೊಬಗು, ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳೆಲ್ಲ- ಕುಡಿತದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತವೆಂಬ- ಒಟ್ಟು ಬದುಕಿನ ಸಕಾರಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ‘ಕುಡಿತ’ದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುತ್ತಾನೆ ಕವಿ. ಈ ಬಗೆಯ ಭವ್ಯತೆಯ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕವಿತೆ

ಓದುಗರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿ ಮತ್ತು ಅರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕವಿತೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೋದಿಲೇರ್ ಜಗತ್ತಿನ ಮೊದಲ ನವ್ಯ ಕವಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

(7)

ಮಾನವರು ಮೂರ್ತ ದೇಹದ ಅಮೂರ್ತ ಶಕ್ತಿಗಳೆಂದರೆ **ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು**. ದಾರ್ಶನಿಕರ, ಅನುಭಾವಿಗಳ, ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ನಂತರ ಅವುಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದವರು ಕವಿಗಳು. ಬೋದಿಲೇರ್ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮನಸ್ಸು ಗಂಡಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಆತ್ಮ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಆತ್ಮದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕವಿತೆ- 'ಈ ಜಗತ್ತೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ'. ಇದು ಸಂಕಲನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಚನೆ ಕೂಡ. ಜಗತ್ತೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ರೋಗಸ್ಥಿತಿಯ ಬದುಕು. ಸುಖವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಮಗ್ಗಲು ಹೊರಳಿಸುವ, ಸ್ಥಳ ಬದಲಿಸುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಲೋಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲೋಭದ, ಮೋಜಿನ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗೋಣವೆ? ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಆ ದೆಸೆಯಿಂದ ತನಗೆ ದೋಷಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆತ್ಮ ಗಾಢ ಮೌನದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ನಡುವೆ 'ತಾನು ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸುಖಕರ ಅನಿಸುತ್ತದೆ'. ಕವಿತೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಮಾತಾಡುವ ಮನಸ್ಸು, ಮಂಕಾಗಿರುವ ಆತ್ಮವು- ಕವಿತೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪೋಟಿಸಿದಂತೆ ನುಡಿಯುತ್ತದೆ: 'ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಸರಿ- ಈ ಜಗತ್ತೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗೋಣ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಲು ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರ 'ಇರುವುದೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟು ಇರದುದರೆಡೆಗೆ ತುಡಿವುದೇ ಜೀವನ' ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯರು ಇರುವಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗುವ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಹಂಬಲಿಸುವುದಾದರೂ ಏಕೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಈ ಲೋಕದ ಹೊರತಾದ ಲೋಕವೊಂದಿದೆ ಎಂಬ ಮನುಷ್ಯ

ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವು. 'ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಸುಮ್ಮನೆ, ಅಲ್ಲಿರುವುದು ನಮ್ಮನೆ' ತರಹದ ಧರ್ಮದ ಅತಿರೇಕಗಳು ಆ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಫಲಶ್ರುತಿ. ಅಂತಹ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು 'ಕೊಟ್ಟ ಕುದುರೆಯನೇರಲರಿಯದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕುದುರೆಯ ಬಯಸುವವರು ವೀರರೂ ಅಲ್ಲ, ಧೀರರೂ ಅಲ್ಲ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವ ಲೋಕದ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳು ಈಡರದೆ ಸೋತ ಬೋದಿಲೇರ್ ಮನಸ್ಸು, ಅವನ ಆತ್ಮವು ಅವಾಸ್ತವ ಲೋಕವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆನಿಲ್ಲ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

'ಬೇಸರ' ಕಾವ್ಯವು ನಾನು-ನೀನುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅಲುಗಾಟವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಎಂಬ ಅಹಂ ರಾಜತ್ವ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದರೂ, ಅದು ಹೆಣ್ಣಿಗನಂತಿದೆ. ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲೂ ಅರಳುಮರಳು ಆವರಿಸಿದೆ. ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಎನ್ನುವ ಸರ್ವನಾಮವು 'ಅವನು' ಎಂಬ ಪುರುಷವಾಚಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮನಸ್ಸೆ ಶತ್ರುವಾಗಿರುವ ಆಯಾಮವು 'ಶತ್ರು' ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ವಯಸ್ಕ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಿಡಿಲಾಘಾತಗಳು ಹೊಡೆದು ಬಸವಳಿದಿದೆ. ತನ್ನ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಂತಹ ಮನಸ್ಸು ಬದುಕಿನ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿ, ಜೀವವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ಭಾವನೆಗಳು, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಕಾಣದ ಯೌವನ- ಅದರಿಂದ ಬೋದಿಲೇರ್‌ನಿಗೆ ತನ್ನ ಹುಚ್ಚು ಮನಸ್ಸೆ 'ಶತ್ರು'ವೆನಿಸಿದೆ. ವೈನ್, ವೇಶ್ಯೆ, ಅಫೀಮಿನಂತಹ ಹೊರಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ, ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣುವ ಕವಿಯು ತನ್ನೊಳಗಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಸೋಜಿಗವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೋದಿಲೇರ್‌ನನ್ನು ಕಾಡಿದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಾಲವೂ ಒಂದು. ಕಾಲದ ಹರಿವು ಮನುಷ್ಯರ ಅರಿವಿಗೆ ನಿಲುಕಲಾರದು. ಆದರೆ ಕವಿಗಳು ಕಾಲದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಬ್ದಜಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುವ

ಯತ್ನವನ್ನು ಅಭಿಜಾತ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೇಮ ಸಂವೇದನೆಯ ಈ ಕವಿಯಲ್ಲಿ ಶರತ್ಕಾಲವು ವಿಷಾದವನ್ನು ಧ್ವನಿಸಿದರೆ, ವಸಂತವು ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಭೂತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. 'ಬೆಳಗು' ಕಾವ್ಯವು ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಗಳಿಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೋ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗು ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಮುಂಜಾವಿನ ಚಿಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲೆಯಾದ ಚಿತ್ರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತೆಯಿಲ್ಲ. ದ.ರಾ ಬೇಂದ್ರೆ-ಮೂಡಲ ಮನೆ- ಕವಿತೆಯಂತೆ, ಕುವೆಂಪು- ಬಾ ಪಾಲ್ಗುಣ ರವಿ ದರ್ಶನಕೆ- ರೀತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ದರ್ಶನವು ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಗರದ ಬೆಳಗಿನ ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರಿಂದ, ಬೆಳಗು ಬೀದಿದೀಪಗಳಂತೆ ಕೃತಕವೆನಿಸಿದೆ.

ಬೆಳಗು ಕವಿತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 'ಸಂಜೆ' ಕಾವ್ಯವು ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಗಿದೆ. ದುಡಿದು ಬಳಲಿದವರಿಗೆ, ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತಲೆಯಿಟ್ಟಿರುವ ಪಂಡಿತರಿಗೆ, ವೇಶ್ಯಾಗ್ರಹದತ್ತ ಧಾವಿಸುವ ತಲೆಹಿಡುಕರಿಗೆ, ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಣಗುವವರಿಗೆ, ಜೂಜಿನ ಜನರಿಗೆ, ಕನಿಕರವಿಲ್ಲದ ಕಳ್ಳರಿಗೆ- ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನರೋ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಂಜೆಗಳಿರುತ್ತವೆ- ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋದಿಲೇರ್ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ನೋವು ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಯ ಕೂಡ- ಸಂಜೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ನಗರದ ಸಂಜೆಯು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ- ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕವಿತೆ ನಿದರ್ಶನದಂತಿದೆ. ದ.ರಾ ಬೇಂದ್ರೆ- 'ಮುಗಿಲ ಮಾರಿಗೆ ರಾಗ ರತಿಯ ನಂಜ ಏರಿತ್ತ, ಆಗ ಸಂಜೆ ಆಗಿತ್ತೆ' ಕವಿತೆಯಂತೆ ಸಂಜೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬೋದಿಲೇರ್ 'ಸಂಜೆ' ಕವಿತೆಯು ಆ ಸಮಯದ ಮನುಷ್ಯರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಆಸಕ್ತವಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಪಾಪದ ಹೂಗಳಿಂದ ಓದುಗರು ಕಲಿಯುವುದೇನಿದೆ? ಎಂದರೆ ವಾಸ್ತವತೆಯ ಕರಾಳ ಮುಖವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಬದುಕುವುದು ಕಲಿಯುವುದಿದೆ. ದಾಂಪತ್ಯ, ವಿವಾಹವೇತರ ಪ್ರೇಮದ ವಂಚನೆ, ಸೋಲುಗಳಲ್ಲೂ- ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ಪಾಠ ಕಲಿಯುವುದಿದೆ. ನೈತಿಕವೋ ಅನೈತಿಕವೋ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯವಾಗಿಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಿದೆ. ತಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ ನರಕದಿಂದ, ಪಾಪದ ಪುಳಕದಿಂದ ಓದುಗರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ ಬೋದಿಲೇರ್. ಧರ್ಮ, ದೇವರು, ಮುಕ್ತಿ, ತತ್ವ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಗೋಡವೆಗಳಿಲ್ಲದ ಈ ಕಾವ್ಯವು ಶುದ್ಧ ಲೌಕಿಕವಾದುದು. ಈ ಕಾವ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸ ವಿಮರ್ಶಕರಿಗಾಗಿ, ಪಂಡಿತರಿಗಾಗಲಿ ಬರೆದುದಲ್ಲ. 'ಕಾವ್ಯದ ಆಸ್ವಾದಕರಿಗಾಗಿ, ಕಾವ್ಯಕ್ಕೂ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಇರಬಹುದಾದ ಗಾಢ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಬರೆದಂತಹ ಕವಿತೆಗಳಿವು'- ಎಂಬ ಲಂಕೇಶರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕವಿತೆಗಳಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ, ಅವುಗಳ ಎದೆ ಮತ್ತು ದೇಹವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಸತ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥ

- ಜಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೋದಿಲೇರ್. (2008). ಪಾಪದ ಹೂಗಳು. (ಅನು, ಲಂಕೇಶ್,ಪಿ). ಲಂಕೇಶ್ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ಜಾರ್ಲ್ಸ್ ಬೋದಿಲೇರ್. (1872). ಫ್ಲವರ್ಸ್ ಆ ಈವಿಲ್. (ಅನು, ಕೀತ್ ವಾಲ್ಟಾಪ್). ವೆಸ್ಟಿಯನ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರೆಸ್.